

TÜKÖR MÓDSZER™

Tükör Módszer Egészségügyi kisokos

Kedves Gazdi!

Nagy szeretettel készítettük el az első Tükör Módszer kutya egészségügyi kisokost. A szezonális kihívásokon túl a megelőzésről, néhány esetben az alapfokú elsősegély nyújtásról is olvashatsz.

A leírtak nem helyettesítik a szakértői véleményt, kérjük, mindig konzultálj állatorvosoddal is!

Kívánjuk, hogy sok boldog, egészséges évet tölthessetek együtt kedvenceddel:

A Tükör Módszer budapesti Kutyasuli csapata

Kutyaütő hideg

A zord napok a legelszántabb kutya-gazda párosokat is próbára tették. Oktatóink a Kutyasuli pályáin dacolnak a hideggel és az extrém ingerkörnyezet ellenére várják a tanulni vágyókat. Ilyenkor azonban nem csak az embereknek kell védekezni az időjárás ellen.

Bár vannak olyan kutyaajták, amelyek télen kifejezetten elemükben vannak, a többségnek szüksége van egy kis plusz gondoskodásra.

Lássuk csak, mire figyeljünk, ha kimerészkedünk:

- ✋ Mondani sem kell, de a kiskabát nem csupán divatos kiegészítő, hanem kötelező darab minden rövid szőrű kutya téli gardróbjában. Érdemes strapabíró, könnyen tisztítható, gyorsan száradó anyagút választani, melyben kényelmesen tud kedvencünk mozogni tanulás közben is. Vigyázat! Egy-egy hevesebb játék során akarva-akaratlanul lesznek, akik véletlenül beleharapnak, esetleg beleakadnak a kabátba, figyeljünk erre is.
- ✋ A városi kutyák gazdái vígan csúszkálnak jéges járdákon, de ahol az ember szilárd talajt érez lábai alatt, ott bizony a kutya tappancsai sínylik meg a síkosságmentesítést szolgáló anyagokat. Hazaérve egy nedves törölközővel tisztítsuk meg a mancsokat és időről-időre érdemes erre a célra kapható krémmel is ápolni a próbára tett lábakat.
- ✋ Ha kerti kutyáról van szó, akkor éjszakára engedjük be a házba és napközben is figyeljünk rá, hogy a háza meleg legyen (éljenek a modern, fűthető kutyaházak és a klasszikus szalmával bélelt zugok!). Fontos ügyelni rá, hogy kutyánk vize langyos legyen, ne faggyon be soha.

Vannak kutyák, aki kifejezetten berzenkednek a téli sétáktól: az ő lefárasztásuk, lemozgatásuk bizony nehezebb ilyenkor (ezúton is nagy pacsí az északi szánhúzó kutyák gazdáinak!). Ne feledjük, a Tükör Módszer egyik alapja a megfelelő életmód, amit a hidegben is biztosítanunk kell kedvencünknek. Ekkor jöhetnek jól a különböző formálásos feladatok, a trükk tanulás és akár egy kis otthoni kutya fitnesszre is sort keríthetünk. Hamarosan megmutatjuk, hogyan lehet ezeket kivitelezni!

Minden, amit a kennelköhögésről tudni érdemes!

Kora tavasszal és ősszel, a hűvös, csapadékos időjárás hatására üti fel a fejét a légúti megbetegedések időszaka: a kennelköhögés a kutyák rendkívül ragályos légcső- és hörgőgyulladása, amely jellemzően csoportban tartott, kutyatársaságba járó kedvenceket érint. Kutyap-anziókban, kiállításon, kutyaiskolában, kutyafuttatókban megforduló, városokban élő kutyák immunizálása éppen ezért erősen ajánlott.

Kennelköhögés – Veszélyben a kutyánk?

Walter Gabriella, a Népszigeti Kutyasuli vezetője az alábbiak szerint foglalja össze a betegséget: A lappangási idő akár 14 nap is lehet, ami még inkább elősegíti terjedését, mivel a gazdák sokszor nem is tudják, hogy kutyájuk fertőzött, és közösségbe viszik őket. A kutyák akár csak minimális érintkezéssel is átadhatják a kórt társaiknak, még ha ez csak orruk összeérintését is jelenti. Ez pedig a séták során és a kutyafuttatókban szinte elkerülhetetlen.

Tehát, ha tudni véljük melyik kutyától kaptuk el a fertőzést, vagy hol voltunk nagy közösségben, azért ne hibáztassunk másokat, hiszen

a legjobb szándék mellett is előfordulhat ez. Ugyanúgy, ahogyan az ovit, iskolát kezdő gyerekeknél is benne van a többszöri megbetegedés lehetősége, mint a közösségi lét egyik hátránya. Szociális lényként azonban mégis szükségünk van társaságra és kutyánknak is, mert így fejlődünk, így érezzük jól magunkat, és erősödik az immunrendszerünk.

Fontosnak tartjuk, hogy a gazdák tisztában legyenek ezzel a betegséggel, hiszen ők tudnak tenni leginkább a terjedés megakadályozása érdekében.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a városban élő kutyák esetében viszont nem megoldás az elszeparálás megelőzési célzattal, hiszen a szocializációs hiányosságok, amik ebből adódóan jelentkeznek, szintén nagyon súlyos problémákhoz vezethetnek.

Emiatt a megelőzés a legjobb megoldás, illetve betegség esetén a teljes gyógyulásig egy felelős gazdinak tartózkodnia kell a közösségbe járástól és azt követően is fokozottan figyelnie kell az ürülék felszedésére, ha nem akarja a sétapartnerek kedvenceit is megbetegíteni.

Amit a „kennelköhögésről” tudni érdemes...

Dr. Káplár Krisztinától, a diósdí Apró Mancs Rendelő állatorvosától megtudjuk, hogy a „kennelköhögés” néven ismert betegség, a felső légutakat érintő gyulladásos folyamat, ami általában tracheobronchitis és néha rhinitis(orrhurut) formájában jelenik meg. Ritkán alakul ki súlyos, életveszélyes formában, de nagyon fiatal kölykök esetében végezetes kimenetelű tüdőgyulladást okozhat, idősebb állatoknál pedig idült bronchitis formájában tartósan fennmaradhat.

Előfordulás általában nagyobb létszámú kutyaközösségekben, kennelekben (innen a név), kutyapanziókban, kutyaiskolákban, állatkórházakban, menhelyeken jellemző, majd innen gyorsan tovább terjedve hamar járványos formát ölt. Éppen ezért sok kutyaiskolában és panzióban kéri is a kennelköhögés elleni védőoltást.

Kóroktanában többféle kórokozó is jelen lehet, különféle vírusok és baktériumok játszanak szerepet a tünetek kialakításában. Vírusok

közül a fertőzés hátterében többek között szerepelhetnek Adenovírusok, Parainfluenza vírus, Herpes vírus. Baktériumok közül elősdleges patogén szerepe a Bordetella Bronchiseptica-nak van, de jelen lehetnek még Pseudomonasok, Escherichia Coli vagy Klebsiella Pneumoniae is.

A tünetek a különféle kórokozók kombinációinak megfelelően nagyon eltérőek lehetnek. Vezető tünet általában az öblös, ugatásszerű, mélyről jövő, száraz köhögés, amit a légső vagy gége enyhe megnyomására könnyedén ki is tudunk váltani. A ritkább tünetek közé tartozik a láz, gennyes orrfolyás, tüszögés, produktív köhögés, étvágytalanság, levertség.

A gyógykezelés fontos része a köhögés csillapítása gyógyszerekkel, produktív köhögés esetén köptető alkalmazása, a tünetek erősségének függvényében antibiotikum adása.

A tünetek lassan szűnnek, a betegség akár 10-20 napig is fennállhat. Gazdának is és kutyának is nagy megpróbáltatás, a folyamatos kínzó köhögést hallgatni, megélni. A betegségen átesett állatok nem nyernek tartós immunitást, tehát újra és újra elkaphatják.

A betegség megelőzésére létezik védőoltás, injekciós, szájba vagy orrba csepegtetős oldat formájában. Bár a fent említett kórokozók változatossága miatt nem várható el, hogy az oltás kedvencünket a betegség összes formája ellen megvédje, de a tapasztalatok alapján sokkal ritkábbak a súlyos tünetek a vakcinázott állatok között, és az enyhe tünetek is gyorsan megszűnnek. Nagyon fontos tudni, hogy pár nap alatt a beadott oltás nem ad védelmet (2-3 hét kell ennek kialakulásához), sőt, vakcinázás után a betegség enyhe formában jelentkezhet is, ami rendszerint magától elmúlik. Védőoltással kapcsolatban keressék állatorvosukat bizalommal!

Mi válthatja ki a kennelköhögést?

- ✿ A betegség tehát a levegő útján köhögéssel és tüsszögéssel, valamint közvetlen "orr az orrhoz" érintkezéssel kutyról kutyára terjedő betegség.
- ✿ A járvány leginkább olyan helyeken fordul elő, ahol több kutya van együtt, de a séták során is össze lehet szedni 1-1 bandázás, játék vagy akár csak egy szembejövő kutyával való összeszagolással. Városi kutyák így veszélyeztetettebbek.
- ✿ Az időjárás is meghatározó tényező, az idő lehűlésével jellemző a betegség felbukkanása is.
- ✿ A poros, esetleg cigarettafüstös helyek is felelősek lehetnek a kialakulásáért.
- ✿ Néhány esetben az utazás során kialakult stressz miatt iselfordulhat a betegség.

A betegség okai, kialakulása:

A légcső és a hörgők nyálkahártyája csillós hámsejtekkel bélelt, amelyek mozgásukkal segítenek eltávolítani a légutakba került idegen anyagokat és a légcsövet védő nyálkát is termelnek, ez a légutak egyik fő védekező mechanizmusa.

Az összegyűlt anyagot aztán a kutya felköhögi. Ez a védelmi rendszer károsodhat, amikor vírusok vagy baktériumok támadják meg a csillós hámsejteket, illetve stressz, magas porkoncentráció, cigarettafüst, rossz szellőzés, hideg hatására is. Ha ezek a sejtek elpusztulnak, akkor más, gyakran az egészséges állatok légútjaiban egyébként is megtalálható (tüneteket, betegséget nem okozó) kórokozók szabadon elszaporodhatnak és súlyosbíthatják a folyamatot (ezt hívjuk másodlagos fertőzésnek).

Bármely életkorú kutyát megbetegíthet, azonban a 6 hónapos kor alatti kölykökben és az egyéb, idült légúti megbetegedésekben szenvedő vagy legyengült immunrendszerű egyedekben lehet hosszabb lezajlású. Emellett még a rövid fejű fajtáknál gyakoribbak a szövődmények.

Milyen egyéb tünetek jelentkezhetnek a köhögésen kívül?

A kennelköhögés legfőbb tünete a száraz, erőteljes, görcsös köhögés, amely néhány esetben már-már fulladozásnak is mondható. Nagyon hasonlít az ember számarköhögéséhez. **A kutya rendszerint láztalan, élénk, eszik, iszik, azonban erősen köhög.**

A köhögés lehet száraz, de akár nedves is, amikor a beteg fehér, nyákos, habos váladékot öklendezik fel, amit sok gazdi hanyásnak

gondol. Izgalom vagy megerőltető testmozgás hatására a köhögés fokozódik.

Emellé gyakran társul **savós orrfolyás; tüsszögés; könnyező szem; hőemelkedés és ritkább esetekben láz. Előfordulhat étvágycsökkenés és levertség, duzzadt mandulák, sípoló légzés.**

Sokszor enyhe lefolyású betegség, de a köhögés néha elhúzódóvá válhat és több hétig is eltarthat, ezalatt pedig súlyosabb szövődmények – például ritkán tüdőgyulladás – is kialakulhatnak. Erre a „nedvessé” váló köhögés hívja fel a figyelmet.

Milyen kezelésre van szükség?

A vírusfertőzéseknek nincs specifikus kezelési módja. Ez a betegség a kutyáknál olyan, mint nálunk egy influenza vagy megfázás, csak nagyon ritka esetekben fordulnak elő komolyabb szövődmények.

Ha kedvencünk köhög, levert feltétlenül érdemes állatorvosnak megmutatni, hogy kiderüljön milyen kezelés szükséges ahhoz, hogy a beteg a lehető leggyorsabban felépüljön, és ne alakuljon ki másodlagos fertőzés, amely aztán akár tüdőgyulladáshoz is vezethet.

A köhögésnek számos más oka lehet, pl.: szívbetegségek, légcsőproblémák, tüdőférgesség, mandulagyulladás, idegentest okozta köhögés, stb...

Gyulladáscsökkentőkkel, köhögés-csillapítókkal vagy éppen hurutoldókkal, immunerősítő szerekkel, vitaminokkal, és szükség esetén antibiotikummal a betegség lefolyása gyorsítható, a tünetek (főképp a kínzó köhögés) enyhíthetőek. Lényeges a beteg állatok pihentetése, esetleg pépes eleség etetése, illetve a kutyatársakkal való találkozások korlátozása, hiszen ne feledjük, fertőző betegségről van szó!

Néhány eset hosszas kezelést igényel, de a tünetek rendszerint egy hét után kezdenek alábbhagyni vagy elmúlnak, de teljesen csak körülbelül 2-3 hét után mondhatjuk egészségesnek a megbetegedett kutyákat. Ez idő alatt semmiképp se vigyük közösségbe őket! Enyhe tünetek még a baktériumok eltűnése után is visszamaradhatnak.

A már kigyógyult állatok ürüléke hónapokig is hordozhatja a baktériumokat, vírusokat, ezért minden esetben gondoskodjunk annak eltakarításáról, hogy kedvencünket és más kutyákat se fertőzhessen meg!

Hogyan előzzük meg?

Ha kedvencünk gyakran jár közösségbe (panzió, kutyaiskola,

kutyafuttató, parkok stb...), mindenképpen érdemes beoltatni, de legalábbis nagy hangsúlyt fektetni immunrendszerük erősítésére.

A gyenge immunrendszerű ebeknél nagyobb esély van a felülfertőződésekre.

Minőségi táplálással és a megfelelő vitaminok biztosításával szervezetük jóval ellenállóbb lesz a betegségekkel szemben. A rövidebb orrú kutyáknál gyakoribbak a felső légúti megbetegedések, ezért rájuk fokozottan kell figyelni!

A kennelköhögés ellen van többféle védőoltás, ám ezek használata mellett is lehet megbetegedés, ugyanis a kórnak rengetegféle változata fordulhat elő. A vakcina két formában érhető el: vagy közvetlenül az orrnyílásokba kell csepegtetni, vagy injekciós formában adható. Az orrba csepegtetős vakcina már 3 nap elteltével védeltséget eredményez Bordetella ellen, emellett az az előnye, hogy helyi immunitás alakul ki az orr, torok, légcső nyálkahártyáján, ott, ahol a fertőző baktériumok, vírusok behatolnak. Parainfluenza ellen viszont mindegyik forma 2-3 hét elteltével ad védelmet. A vakcinázást évente meg kell ismételni. Három hetesnél idősebb kölykök és vemhes állatok is oltathók.

Mancsvédelem

A hideg közeledtével együtt megjelenik a városi síkosságmentesítés. Mit jelent ez kedvenceink mancsának?

A tiszta hó alapvetően nem árt a kis tappancsoknak, de ahogy az avar alatt, úgy a hóban is figyelni kell a megbújó éles tárgyakat, amelyek könnyen sérüléseket okozhatnak. Ráadásul mínuszokban a puha párnácskákat kikezdheti a hideg, és a városban alkalmazott kémiai síkosságmentesítés is rossz hatással van a kutyalábakra. A jó hír, hogy néhány praktikus tippel könnyen megelőzhetjük a gondokat és kutyánk vígan futkározhat hideg időben is!

Az első és legfontosabb talán a rendszeres tisztítás: hazaérve egy tiszta törülközővel, langyos vízzel simítsuk le a kutya mancsát – nem csak kevesebb koszt fog behordani, de így elkerülhetjük, hogy lenyalogassa a számára káros anyagokat a talpáról.

Frei Szilvia okleveles kutyakozmetikus kiemeli, hogy a téli hónapokban

fontos a kutyák mancsának védelme – a hideg, sózott vagy homokkal szórt, esetleg fagyos, jégdarabos talajviszonyok különösen kikezdehtik a kutyák talppárnáit – így annak krémmel való kezelése egy-egy séta utáni pihenő időben, valamint a talpszőrök röviden tartása sokat javíthat kutyánk téli komfortérzetén. Mancsápoláshoz otthon is készíthetünk olívaolajból, shea vajból és méhviaszból krémet, de mára már számos minőségi késztermék közül is választhatunk!

Szakértőnk két kevésbé ismert kiegészítőre is felhívja figyelmünket: bár viselésükhöz idejekorán hozzá kell szoktatni az ebeket (és nem

feltétlenül jár majd sikerrel), remek szolgálatot tehet a kutyacipő, ami elméletben kiválóan védi kedvencünk mancsait a vizes, hideg talajviszonyoktól a téli hónapokban. Elsősorban kistermetű, vékonyabb csontozatú fajtáknál érdemes erre gondolni a kölyök időszakban.

Felnőtt és nagyobb termetű kutyáknál praktikus kiegészítő lehet a szilikonos kutyazokni is, melyet a kutya lábszárára húzva, a megfelelő hosszra tudunk igazítani, majd könnyen tisztítani és így a bekötözött sebeket, sérült lábat tartja szárazon akár latyakos időben is.

Kinn vagyunk a vízből?

A vízben vígan pancsoló kutyák idilli látványát mindannyian ismerjük, ha máshonnan nem, hát filmekből biztosan. De mire figyeljünk, hogy a vízi kaland kellemes élmény legyen és mit tegyünk, ha kedvencünk nem osztja rajongásunk a nyári hűsölés eme típusáért?

Tükrös gazdának tán mondani sem kell: kutyát vízhez fokozatosan illik szoktatni, még akkor is, ha hivatalosan rajongó fajtáról van szó. Engedjük, hogy kedvencünk biztonságban, saját tempójában fedezhesse fel a vizet – ez vonatkozik a gyors otthoni alvázmosásra és a folyóparti fickándozásra egyaránt. Néhány jól időzített klikk-

falat, szóbeli biztatás jól jöhet az ismerkedés korai szakaszában. Érdeemes lehet egy kisebb kutya-medencével indítani a folyamatot, tesztelve, hogyan viszonyul kutyánk a kérdéshez.

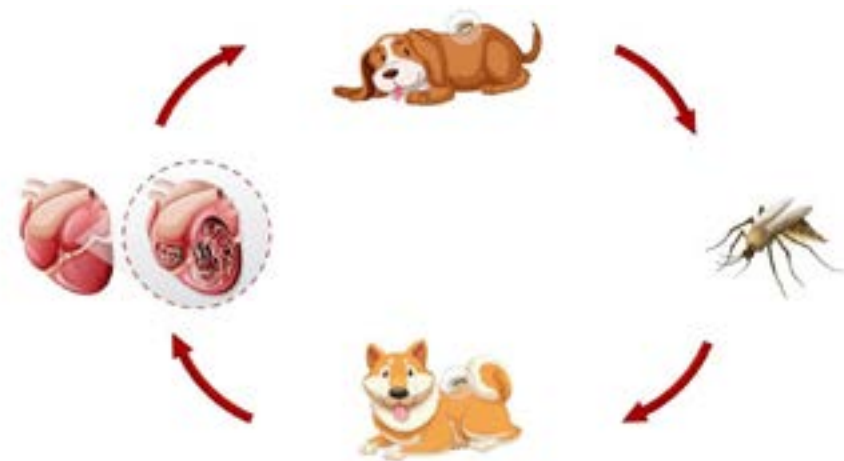
Ne feledjük: nem minden kutya jó úszó!

Vannak fajták, amelyek fizikai adottságaikból fakadóan nem tudják kiélvezni a vízi örömeiket: ilyenek a mopsz és bulldog jellegű nyomott orral rendelkező példányok, vagy rövid lábbal, de hosszabb testtel megáldott "szafaládé" kedvencek, mint a basset hound vagy a tacsó. Nekik kifejezett küzdelem lehet a vízen maradás! Ezért még ha nyitottak is a kalandra, maradjanak a sekély vízben, ne hagyjuk őket magukra kerti medencék közelében sem és élő vizeknél mindenképpen szerezzünk be számukra speciális úszóhámot, amely a kutyaúszógumi szerepét betöltheti.

Apropó élő vizek: budapesti iskoláink közül a Népszigeti és a Hajógyári Kutyasuli is a Duna közvetlen közelében található. Sajnos minden évben van, aki elfelejtkezik a folyó erős sodrásáról, mely a tapasztalt és fitt úszókat is veszélyeztetheti, lábaik számától függetlenül. Soha nem árt az óvatosság!

Viszont ha kijelölt, biztonságos helyen (például kutyabarát strandon) élvezzük vízkedvelő kedvencünk társaságát, akkor csak néhány apróságra kell figyelni:

- ❧ botok helyett játsszunk labdával vagy pullerral, csökkentve a sérülés veszélyt.
- ❧ Ügyeljünk rá, nehogy a kutya nyakörvébe növény akadjon, ezáltal akár lehúзва testét.
- ❧ Ne engedjük, hogy a vízből korlátlanul lefetyeljen kutyánk: a folyamatos gátlás helyett, inkább biztosítsunk számára alternatívát itatótálkában.
- ❧ Ha bolhaírtó nyakörvet alkalmazunk, még a vízálló termékeket is érdemes levenni fürdés előtt, mert hatásuk és szavatossági idejük csökkenhet huzamosabb vízi tartózkodás után.
- ❧ Úszás után kedvencünket gyorsan fürdessük meg, megelőzve a bőrirritációt. Végül, alaposan szárítsuk meg a fület, akár fültisztító folyadékot cseppentve bele, hogy nehogy fülgyulladás legyen a ráadás.

A szívférgességről

A nyár, a hosszú esti séták ideje... és a szúnyogoké! Azon kívül, hogy a gazdát szétcsípi, sajnos kutyáinkat sem kímélik a kis vérszívók. Ráadásul komoly egészségügyi kockázatot is jelenthetnek kedvenceink számára: a szívférgesség most már hazánkban is egyre elterjedtebb. Miért fontos ez és mit lehet ellene tenni?

Szerencsénkre számos, a szúnyogok által terjesztett és az emberre veszélyes betegség elkerüli kutyáinkat. Van viszont néhány, amely gondot jelenthet, és ezek közül is kiemelkedik a szívférgesség. Már egyetlen szúnyogcsípéssel bekerülhet kedvencünk szervezetébe ez az élősködő, mely – ahogy a betegség neve is mutatja – elsősorban

a kutya szívét károsítja, de a véráramba kerülve eljut a tüdejébe is. A számok kedvelőinek: egy kifejlett féreg akár hét évig éldegélhet a kutyában élőködve, ezalatt elérheti a 30 cm hosszúságot. Sajnos, általában nem egyetlen példány kering a kutyus szervezetében: a szakirodalom 250 (!) szívféreg jelenlétét is dokumentálta már egyetlen kutyában. Nem kell különös képzelőerővel megáldott matekzszeninek lenni ahhoz, hogy tudjuk: jobb messziről elkerülni ezt a társaságot.

Mit tehetünk a baj megelőzésére?

Mára már számos, kombinált féreghajtó beadásával gondoskodhatunk arról, hogy kutyánkat egy-egy szúnyogcsípés után ne kelljen rögtön az állatorvoshoz vinni tesztelésre. (A szívférgesség percek alatt kimutatható pár csepp vérből egy gyorsvizsga segítségével, ellenben nem minden féreghajtó védelme terjed ki rá). Ezeket a készítményeket akár egész évben érdemes alkalmazni, de a szúnyog szezon kezdetétől, általában havi rendszerességgel adagolva megakadályozhatjuk, hogy az esetlegesen véráramba került lárvák kifejlett féreggá nőjjenek kutyánkban. Fontos viszont, hogy nem minden féreghajtó tudja a szívféreg lárváit elpusztítani, ezek speciális készítmények, amelyeket az előzetes tesztelés nélkül semmiképp ne alkalmazzunk, ha korábban nem védekeztünk. Ennek oka, hogy egy, már véráramban lévő féreg

könnyen elzárhatja az ereket, ha elpusztul és ezzel komoly károsodást is okozhat kutyánknak. Kaphatóak kutyák számára alkalmas szúnyogriasztó készítmények is, de ezek (hasonlóan az emberre használt termékekhez) változó hatékonyságúak és önmagában nem nyújtanak elég védelmet. Ezért mindenképpen azt javasoljuk a gondos, tudatos gazdának, hogy konzultáljon állatorvosával a megelőzésről!

Honnan ismerhetjük fel, ha már jelen van a betegség?

A szívférges kutya szervezete fokozatosan és folyamatosan gyengül, hiszen szó szerint élve eszik belülről. A kimerültségen és étvágytalanságon túl, előrehaladott esetekben köhögés, folyamatos súlycsökkenés és mellkasi/szívzörejek jellemzik a beteg kutyát.

Mit tehetünk, ha fennáll a szívférgesség veszélye?

Mint általában mindig, szívférgesség esetén is, a prevenció legjobb megoldás. Ha valamiért ez mégsem volt lehetséges, akkor minél hamarabb állatorvosi tesztre, segítségre és egy hosszú kezelés sorozatra van szüksége a kutyának: csupán így lehet elkerülni a halálos kimenetelű betegség folyamatos romlását. A jó hír az, hogy minél

korábbi szakaszban kezdődik meg a kezelés, annál nagyobb az esély a szövődmények elkerülésére és a felépülésre.

Tehát, kedves gazdik, mikor a nyáresti sétákon és tanfolyamokon vérre menő harcot vívunk a szúnyogokkal, ne feledkezzünk meg kutyáink egészségéről sem!

Kutyaütő meleg

Még a veterán kutyatartókat is újra és újra meglepi a forróság hatása kedvenceinkre. Ráadásul az elmúlt évek szeszélyes időjárása miatt – egy héten belül jégesőtől, monszonun át a trópusi kánikuláig – mindenre fel kell készülni, és bizony ezt kevés városlakó érzékeli úgy a bőrén, mint az, aki naponta kutyát sétáltat. Mire is kell figyelnünk ebben az időszakban?

Mint mindig, a megelőzésen van a hangsúly. A toklász veszélyeiről korábbi cikkünkben már olvashattatok, de más kihívásokkal is szembesülünk a nyári hónapokban. Állják tehát itt néhány praktikus tipp, amolyan ellenőrzőlista a mindennapokhoz:

- ✋ Ha egy mód van rá és szükséges, kicsit változtassunk a napi séta rutinon. **Inkább a kora reggeli és késő esti időszakban induljunk hosszabb lemozgatásokra:** a déli órákban közös érdekünk, hogy az erős meleg elől visszahúzódjunk, és csak egy rövid, egészségügyi séta erejéig menjen ki a kutya, lehetőleg zöld területre.

- ☛ Talán többeknek ott lebeg lelki szemei előtt a fal mellett osonó, árnyékban surranó nindzsa gazda képe: **akár kutya nélkül, jártunkban-keltünkben térképezzük fel környékünkön**, hogy a nappali órákban hova sütna nap, **és taktikusan induljunk az utca árnyékos oldalán**. A napközben kertben tartózkodó kutyáknak pedig úgy pozícionáljuk helyét, hogy hűsölhessen: ér egy kis házi pancsoló medencével is meglepni őket.
- ☛ A járdák, **sétálóutcák kövei könnyen felforrósodnak** a napsütésben: ne legyünk restek a szandálból egy pillanatra kilépve vagy a tenyerünket a földre téve ellenőrizni a talaj hőmérsékletét. Biztosak lehetünk benne, ha nekünk forró, a kutyánknak is az lesz. Ne feledjük: **a puha tappancspárnák különösen érzékenyek, könnyen komoly égési sérüléseket szenvedhetnek kutyáink** anélkül, hogy akár felszisszennének.
- ☛ Az árnyék sem véd a felhevülés ellen: konzultáljunk kutyakozmetikusunkkal **alegpraktikusabb nyárfazonkapcsán, de vigyázzunk, már néhány perc intenzív futástól is könnyen túlhevülhetnek kutyáink**. A nagy játékok és hancúrozások ideje nem a legnagyobb melegben van, és bár a legtöbb kutya nem is kívánja, a lelőhetetlen energiabombákat gazdáiknak kell megfékezni. Jól bevált otthoni lefárasztással, trükktanulással, formálással és

mentális erőfeszítést kívánó feladatokkal tudjuk ilyenkor pótolni a kieső mozgást. Ha pedig mégis kimerészkedünk, **gondoskodjunk friss ivóvízről és praktikus kutyakulacsról**.

- ☛ Végül, de nem utolsó sorban: minden nyáron ettől zeng a sajtó, mégis kutyakötelességünk elismételni. **Kánikulában kutyát autóban nem hagyunk! Árnyékban, lehúzott ablaknál, kis időre sem. Tényleg.**

Toklász-szezon

Jól emlékszem első kutyás nyaramra, amikor kezdő gazdiként egyik napról a másikra megtanultam méterekről előre kiszúrni a toklást, és némi rettegéssel vártam az őszt. Ráadásul mi még csak nem is mezőkön, árkon-bokron át nyargalunk sétáink során: nyári hónapokban, Óbuda belterületén még tüzetes vizsgálódást követően is felbukkannak a lakás különböző pontjain a gazdik rémálmait idéző kis, sárgás színű lándzsák.

Miért is fontos ez és mire figyeljünk?

A botanikát kedvelők kedvéért: a toklász az egérárpa termése. Veszélyessé akkor válik, amikor kalászba szökken és a fűféle elhulajjtja a végét – Magyarországon ez általában július és augusztus során tetőzik. Sajnos, az sem orvosolja a problémát, ha a zöldterületeket rendben tartják és a növényeket lenyírják/lekaszálják, mert általában a toklász a helyszínen marad, és **elszáradva még alattomosabban fúródik bele a kutyák tappancsába, fülébe, szemébe, sőt orrjáratába is**. A hosszú szőrű fajtákon, ráadásul vándorolni kezdhet a növényke, és akár a puha hasi bőrön át is felsebesítheti kedvencünket.

A toklást ne vegye senki félvállról: súlyos, gennyes gyulladást tud okozni, melyet komolyabb esetben csak műtéti úton tudnak kezelni. **Minden séta után érdemes tehát alaposan megnézni kutyánkat**, ha mezőn vagy toklászos területen jártunk, átfésülni és az első intő jelekre orvosi segítséget kérni. **Ha hirtelen rázni kezdi a fejét vagy tüsszög, netán könnyezni kezd és nem tudja kinyitni a szemét, ne habozzunk, irány a rendelő!**

Megelőzés

A megelőzéshez fontos, hogy jelentsük lakhelyünk illetékes fenntartójának, ha gyomnövényeket észlelünk közterületen. A háztulajdonosoknak pedig saját felelősségük a hozzájuk tartozó utca és járdarész ellenőrzése, gyomtalanítása – éppúgy, mint a téli síkosságmentesítés!

Parvo

Ötbetűs szó, melynek a pusztá gyanújától az állatorvosok gyomra görcsbe rándul és a lehető legsürgősebben tesztelni kezdenek: a parvo vírus relatív ifjoncnak számít a kutyabetegségek körében (Magyarországon csak a huszadik század utolsó évtizedeiben kezdett el terjedni), de annyira súlyos tüneteket okoz, melyek akár a kutya életét is követelhetik. Mi ez és mit lehet ellene tenni?

A parvo gyorsan borzasztó hírnévre tett szert, mivel rendkívül könnyen terjedő és fiatal kutyákban gyakran halálos kimenetelű fertőzéstől van szó. A kutyusok a fertőzéstől számított 6-10 napon

belül kezdenek el tüneteket mutatni, de szinte egyik órától a másikra kritikus állapotba kerülhetnek: gyakorlatilag folyamatos hasmenés és hányás jellemzi a betegséget (a fertőzés maga is a beteg állat ürülékével terjed), melynek során négylábú páciens életveszélyesen kiszáradhat és az életfunkciói veszélybe kerülnek, mive felborul teste nátrium-kálium egyensúlya.

Rossz hír bőven akad a parvo esetén

Nem csak gyorsan terjed, a vírus huzamosabb ideig képes túlélni (terep)tárgyakon így akarva akaratlanul egy utcai cipő talpa vagy egy ártalmatlannak látszó falevél is megfertőzheti a kiskutyát. Ráadásul hatékony ellenszere nem ismert, a tüneteket lehet minél hamarabb elkezdni kezelni és ha vemhes szuka fertőződik meg, akkor kicsinyei még születésük előtt megbetegednek. A betegség nem válogat, de a legnagyobb veszélyt az egy évesnél fiatalabb kölykökre jelenti, akik általában 8 hetes koruk körül kapják meg az első, parvo ellen is védelmet nyújtó oltást. Ez számos további dózis követi a kutya egy éves koráig, de felnőtt, kifejlett állatoknak is érdemes az éves kötelező oltásokkal emlékeztetőt beadatni.

Minden kutyásnak kötelező

Mint megannyiszor a legjobb gyógymód a megelőzés

Az oltáson túl a fiatal, még oltatlan kutyákat nem szabad közösségbe vinni – kerüljük a zsúfolt kutyafuttatókat, a sok kutya által látogatott sarkokat és vagy kerüljük a kutyatársaságot vagy csak ellenőrzött, egészséges ebekkel éljen társadalmi életet a kis kedvenc.

Szopornyica

A szopornyica jellemzően egyike az első “idegen” szavaknak, amelyek a kutyatartók kis szótárába bekerülnek. De mit is takar ez az egzotikus kifejezés és miért olyan fontos a megfelelő védekezés a betegség ellen?

Hazánkban a kötelező veszettség elleni oltás mellett, a kutyák ún. kombinált oltásokat kapnak – feltéve, hogy gazdájuk felelősen évente felkeresi velük az állatorvost és a prevenció jegyében követi az ajánlásokat. Bár a Tükör Módszer kutyaovi és Kölyökkutya-programja már az egészen zsenge korú tanulókat is tárt kapukkal várja, bizony ez az a kérdés, ahol mi sem tréfálunk: a kölyökkutyáknak legalább két kombinált oltással kell rendelkezniük ahhoz, hogy megkezdhessék a tanulást és védetten érkezzenek többek között a szopornyica fertőzésekkel szemben.

Születés előtt és után

Szerencsés esetben már a kölyök születése előtt elkezdődik az immunizáció és a szopornyica elleni védekezés is elindul: az anyaállat átoltottsága elengedhetetlen, mivel a szopornyica a méhlepényen át is fertőz. Születésük után a kölyköknél a megelőzés fontos eleme a féreghajtás és a vakcina. Erre a szigorúságra már csak azért is szükség van, mert a szopornyica jellemzően az 1 évnél fiatalabb kutyák betegsége, ráadásul egyike a legveszélyesebb kóroknak, amivel egy kiskutya szembenézhet.

Minden kutyásnak kötelező

Mivel jár a fertőzés?

Nem csak rendkívül fertőző, hanem súlyos, maradandó idegkárosodást okozhat, feltéve, hogy a szopornyicában szenvedő állat nem pusztul el rövid időn belül. A menhelyek különösen kitétek a szopornyica járványoknak, így a felnőttkorban bekerülő kutyáknál, minden gondos kutyamentéssel foglalkozó szervezet haladéktalanul megkezdi az immunizációt.

Hogyan kaphatja el a kutya?

Ez a vírus levegőben és fertőzött beteggel történő közvetlen érintkezéssel általában cseppfertőzéssel terjed. A jó hír, hogy az egészséges, megfelelően oltott kutyáknál relatív alacsony a megbetegedés esélye és a környezeti hatások, főleg az UV sugárzás, így a napos, meleg idő a szopornyica ellen dolgoznak. Ha mégis felmerül a fertőzés lehetősége, akkor haladéktalanul forduljunk állatorvoshoz: a szopornyica kezdeti stádiumában szem és orrváladékozással, étvágytalansággal és lázzal jár, de már a tünetmentes lappangási szakaszban is könnyen terjed és ráadásul más állatfajtákra is veszélyt jelent így a karantén elkerülhetetlen.

[A videó megnézéséhez kattints ide >>>](#)

A megelőzésen (tehát az oltáson) kívül mást nem tehetünk: a beteg kutyát tüneti kezeléssel lehet a felépülésben támogatni, de a szopornyicának jelenleg ismert és hatékony gyógymódja még nincs. Ne kockáztassunk hát: gondoskodjunk kutyánk folyamatos immunizációjáról és csak olyan közösségbe vigyük, ahol tudjuk, hogy minden jelenlévő felnőtt kutya is rendelkezik a megfelelő oltásokkal.

Giardia - egzotikus nevű, de igen alattomos betegség

Összegyűjtöttük, hogy mit kell tudni a giardia betegségről, milyen tünetei vannak és azt, hogy mit tehet a gazdi, hogy kutyusa elkerülje a giardia fertőzést.

- ✋ Egysejtű paraziták cisztákat okoznak a szervezetben, melyek emésztőszervi tünetekkel járnak.
- ✋ A legjellemzőbb jelek: híg, bűzös széklet, mely gyakran vizes hasmenéssel jár, valamint hányás. Étvágytalanság, levertség jellemzi a beteg állatot, hosszú távon súlyvesztéshez, kezelés hiányában halálhoz vezet.
- ✋ Kölyökkorban, legyengült immunrendszerű állatokra nézve a legveszélyesebb.

TÜKÖR MÓDSZER™

Minden kutyásnak kötelező

- ✚ Macskák is hordozhatják, sőt előfordul, hogy emberre is átkerül.

Mit tegyen a gazdi, ha a betségre utaló tüneteket észlel?

- ✚ A betegséget székletminta elemzésével lehet diagnosztizálni: a hasmenés nem feltétlenül folyamatos, az első gyanús jelnél forduljunk állatorvoshoz.
- ✚ Gyógyszeres kezelése relatív gyors és egyszerű, de a gazdira plusz terhet ró, hogy többször fertőtleníteni kell a kutyát és környezetét. A szőrből több alkalommal fertőtlenítő fürdéssel kell eltávolítani az esetlegesen odaragadt, szabad szemmel nem is látható cisztákat, míg az összes, kutyával érintkezésbe kerülő textilt, huzatot magas hőfokon kell kimosni a kezelés során lehetőség szerint naponta.
- ✚ A kutya a fertőzés ideje alatt a közösségi tereket (kutyafuttatók, kutyaparkok, kutyásstrandok és kutyaiskolai foglalkozások) kerülje, állatorvosi igazolással, negatív teszt eredménnyel kerülhet más kutyusokkal érintkezésbe. Ha beigazolódik a giardia gyanúja, mindenképpen tájékoztassuk azokat a kutyás helyeket, ahol a közelmúltban jártunk.

Mit tehet a gazdi, hogy kutyusa elkerülje a giardia fertőzést?

- ✚ A megelőzés saines nem mindig lehetséges, hiszen tünetmentesen is hordozhatják állatok a parazitákat. Bár jellemzően zsúfolt, több állat együttélését biztosító környezetben terjed a betegség, fertőzött víz (pl. erdei patak), sőt egy hordozó állattal kapcsolatba kerülő gally, levél megszagolása, megrágcsálása közben is bekerülhet kedvencünk szervezetébe az élősködő.
- ✚ A giardia paraziták akár hónapokig túlélnek a szabadban, hideg, nyirkos környezetet kedvelik – nyáron, meleg és száraz időben sokkal alacsonyabb előfordulásuk valószínűsége.
- ✚ A megelőzés jegyében kutyánk itató- és etetőtálát rendszeresen mossuk el. Időről-időre játékait, pokrócát stb magas hőfokon mossuk ki. Séták során ne hagyjuk, hogy más állat piszkát hosszan szagolja, esetleg felegye, meghemperegjen benne.
- ✚ Emberként és gazdaként a legfontosabb, hogy kutyánk ürülékét takarítsuk el, és mi magunk természetesen alaposan mossunk kezet minden séta után!

Kullancsok és kórságok

Írásunkban kifejezetten a kullancsok által terjesztett betegségek főbb tüneteit vesszük sorra, hogy ha esetleg mégis észrevétlenül megkapaszkodott volna egy kis vérszívó, akkor időben észlelni lehessen a bajt. A Magyarországon élő kullancsok relatív kevés, de annál súlyosabb betegséget terjesztenek. Ráadásul nem is mindig szükséges a kullancscsípés ahhoz, hogy kedvencünk elkapja valamelyik kórságot, melynek tünetei több nappal a kényszerű találkozás után indulhatnak.

Kullanccsípés-paralízis/bénulás

Ilyen a kevésbé ismert **kullanccsípés-paralízis/bénulás** is. Fokozatosan, a fertőzést követő egy hétben észlelhetjük az első jeleket: a négy lábú családtag bizonytalanul kezd mozogni, hányással, valamint evési zavarokkal küzd és hátsó lábai egyre gyengébbek. A diagnózis felállítása alapos állatorvosi vizsgálatot igényel és a legbiztosabban akkor történhet meg, ha magát a kullancsot is sikerült megtalálni a kutyán, majd laborban kivizsgálni. Mivel a bénulás fokozatosan terjed, a legsúlyosabb eseteket légzési nehézség is jellemzi. Ilyenkor már farokcsóválásra sincs ereje a páciensek többségének és bizony hosszú kórházi kezelés vár rájuk.

Szerencsésebb esetben elég a testen esetleg megbújó további parazitákkal felvenni a harcot, akiknek gyógyszeres kiirtása után a kutyák többsége látványos javulást mutat. Ilyenkor már csak sok pihenés, lehetőleg hűvös nyugodt környezet kell nekik a teljes felépüléshez, mivel az idegeket támadó méreganyag hőérzékeny és így kevésbé fejt ki hatását míg teljesen kiürül a szervezetből.

Babéziózis

A másik fontos kullancsokhoz köthető betegség a **babéziózis**, mely majdnem minden esetben rögtön látványos tüneteket produkál. Kutyánk belázasodik, levert és étvágytalan lesz (ki ne gyanakodna, ha hirtelen nem kell egy kis plusz juti?!) és, főleg a betegség elején vizelete sötét barnás színű lesz. A biztos diagnózis felállításához sürgős állatorvosi segítségre van szükség, laboratóriumi vizsgálatokkal lehet csak alátámasztani gyanúkat. Ha a betegség első 48 órájában megkezdődik a gyógyszeres kezelés, igen jó esélyei vannak a teljes gyógyulásnak. Ugyanakkor a vesék károsodása nagyon gyorsan visszafordíthatatlanná válik, ezért létfontosságú, hogy – inkább feleslegesen – minél hamarabb forduljunk szakemberhez.

Itt érdemes megjegyezni az általános érvényű tanácsot:

a kutyáknak nincs bágyadtabb, levertebb napjuk. Ha kedvencünk általában magas energiaszintű, pörgős, de egyszerre kedvetlennek tűnik vagy megszokott viselkedése hirtelen megváltozik, ne habozunk és halogassunk. Jobb esetben egy enyhe fertőzés, rosszabb esetben komolyabb baj orvosolható, ha időben lépünk!

Nézzük, milyen további fertőzésekkel lephetnek meg minket a kullancsok, és mely tünetek esetén forduljunk állatorvoshoz!

Embereknél és lovaknál egyaránt sokszor említjük a **Lyme-kórt**, de szerencsére ez a betegség nem vándorol gazdi és kutyus között. A kullancsoknak legalább 36-48 órán át a kutyák bőrére kell tapadniuk, hogy átadják a fertőzést: ezért is fontos, hogy alaposan átnézzük kedvencünket egy-egy kirándulás után, ha kullancsok által sűrűn lakott területeken járunk vagy sokat tartózkodunk a kertben.

A **Lyme-kór** tipikus tünetei a bágyadtság, duzzadt nyirokcsomók és ízületek, melyek következtében bicegve, nehezebben jár a kutya. Fontos, hogy az emberrel ellentétben, kutyáknál nem jelentkezik a tipikus kiütés, ne is keressük kutyánk bőrén!

A kevésbé ismert vérzéses **kullancsláz**, azaz **ehrlichiosis** az egész világon jelen van, és nem meglepő módon lázzal jár. Ha fertőzött kullancs csípte kutyánkat, kb. 1-3 héten belül jelentkezhetnek a tünetek: étvágytalanság és véralvadási zavarok lépnek fel, utóbbi miatt gyakran orrvérzés jelentkezik.

Végül, de nem utolsó sorban az **anaplazmózis** hazánkban az egyik legelterjedtebb kullancsok által terjesztett betegség: a fehérvérsejtek károsodásával járó fertőzés tünetei nagyon hasonlítanak a Lyme-kóréra, de vérképzési rendellenességekkel is jár.

A fenti felsorolás még korántsem teljes: ha kedvencünkkel útra kelünk, mindig tájékozódjunk az úticél éghajlatára jellemző betegségekről. Magyarország éghajlata kiváló a kullancsok számára, minden gondos gazdi figyeljen hát kedvencére, nehogy hívatlan vendégek érkezzenek a bundával!

Azt minden gondos gazdi legalább elméletben tudja, hogy kullancsok és egyéb vérszívók ellen védeni kell kedvencét, viszont hajlamosak vagyunk a hidegebb idő beköszöntével ennek fontosságáról megfeledkezni. Mi a kullancsok, a kutyák és a klímaváltozás közötti összefüggés és miért fontos télen is figyelni ezekre az élősködőkre?

- ✚ A kullancsok ún. vektor (nem, nem csak matematika órán lehet ezzel a kifejezéssel találkozni!) szervezetek: **azaz olyan lények, melyek a kutyák, macskák és más állatok között hordozzák a fertőzéseket.** Ide tartoznak a bolhák és a szúnyogok is.
- ✚ A kutyák a **legtöbb kullancsot kertben szedik fel, viszont erdőben, mezőn és akár városi parkokban is találkozhatunk velük:** minden sűrű növényzettel borított területet kedvelnek, ahol megbújhatnak.
- ✚ A kullancsok három fő, kutyákat is érintő betegség terjesztéséért felelnek: **babéziózis, lyme-kór és ehrlichiosis.** Sajnos vannak olyan kórokozók is, amelyeket a kullancsok terjesztenek és könnyen átkerülnek az emberekre, a gazdikát is megbetegíthetik – ezért is olyan fontos a védekezés.

✂ Vannak hazánkban “őshonos” kullancsfajták és vannak olyanok, amelyek a költöző madarakkal vándoroltak be Magyarországra.

Bár utóbbiak melegebb éghajlatról származnak, **az elmúlt évek enyhébb teleinek, magasabb átlaghőmérsékletének köszönhetően képesek megtelepedni és szaporodni számukra idegen környezetben is.** Számos betegség van, amelyet korábban csak a mediterrán országokban tapasztaltak, de most már az északi régiókban is megtalálható. Így zárul a kör: a kullancsok, a kutyák és a klímaváltozás szorosan összefüggnek egymással.

A legfontosabb, mint mindig, az az életmódunknak és lakhelyünknek legmegfelelőbb védekezés egész évben a prevenció jegyében. Kullancsok esetén ez lehet szájon át adott tabletta vagy külsőleg alkalmazott nyakörv, csepp. Állatorvosunkkal konzultálva biztos megtaláljuk a legmegfelelőbb verziót – télre is!

A kutyakozmetika titkai: több, mint mani-pedi!

Frei Szilviával, okleveles kutyakozmetikussal a kutyák szőr és bőr ápolásáról beszélgettünk. Ha zárva a kutyakozmetika, akkor milyen házi felszerelést ajánlasz a családi kutyatartóknak? Ha a városi kutyatartókra gondolunk, sok kutya él lakásban, ahol bizony az elhulló szőr könnyen beborít mindent és az összezsomósodott, filcesedő szőr bontása nehéz feladat elé állíthatja a gazdit. Fajtánként változik, hogy mire lesz szüksége a gondos gazdának, érdemes célirányosan haladni, de a legfontosabb alapkellék egy jó minőségű bontókefe.

Hogyan döntsük el, milyen eszközt válasszunk?

Nem kell feltétlenül szakboltban vásárolni, az alapkellékek beszerzésénél kisállatokkal foglalkozó boltokban is tudnak segíteni, de érdemes a szakember véleményét kikérni. Ha már van megbízható kutyakozmetikusunk, akkor ő fog személyreszabott tanáccsal szolgálni, főleg ha keverék kutyáról van szó, ahol látatlanban nehéz megállapítani mire van szüksége a szőrzetnek. Tévhit, hogy a rövid szőrű kutyákkal kevesebb a gond, hiszen gyakori a folyamatos vedlés

amivel a gazdának ugyanúgy feladata lesz, mint egy hosszú szőrzetű fajtánál. Vannak olyan fajták, amelyeknek speciális eszközökre van szükségük, ilyenek például a trimmelést igénylő kutyák, itt a szakirodalomra lehet támaszkodni.

Említetted a trimmelést igénylő fajtákat. Milyen kutyáknak van szüksége kutyakozmetikusra? Van olyan kuyafajta, akinek nem kell kutyakozmetikushoz járnia?

Ez nagyban függ a kutya fajtájától és tartási körülményeitől, de minden fajtának célszerű időnként rendberakni a szőrét. Vannak olyan kutyák, például a zsinórós pulik és komondorok, akiknek kifejezetten árt, ha gyakran járnak kutyakozmetikusnál. Nekik évente egyszer, lehetőleg nyári időszakban van szükségük egy alapos ápolásra, ami után bundájuk kiszáradásához akár napokra is szükség lehet. Vannak továbbá olyan fajták, mint például a bichonok vagy skót terrierek, akiknek 6-8 hetente szükségük van fazonírozásra akkor is, ha hobbi állatok, tehát nem kiállításra készülnek velük. Vannak gazdák, akik sajnos túlzásba esnek és akár hetente szeretnének samponos fürdést a kedvencüknek. Felelős szakember ilyet nem ajánlhat, hiszen ez kifejezetten árt a kutyák bőrének és szőrének.

Egy gyors fürdetés otthon is lehetséges. Mit tud a kutyakozmetikus, amit az átlag gazda nem tud abszolválni?

Sajnos, hazánkban néha még mindig alábecsülik a szakma fontosságát. A jó kutyakozmetikusnak a tapasztalatán és szakismeretén túl, egy olyan készsége van, ami lehetővé teszi, hogy megfelelően bánjon a kutyákkal. A kozmetikai kezelés, ha helyesen végzik, nem fájhat a kutyánknak, de könnyen negatív élményt jelenthet, szakszerűtlen bánásmód esetén. A kutyakozmetikus feladata ezért összetett: megfelelő módon kell tudnia kommunikálni a kutyával a kezelés alatt, miközben biztonságos ollózási és nyírási technikák segítségével kialakítja a fajtajellemnek és a gazda kívánságának megfelelő fazont. Én vallom, hogy ha egy kutyakozmetikus jól tud a kutyával

bánni, nem kell kikötnie a kezelés során, amivel már eleve stresszes, negatív pozícióba hozza.

Mire figyeljen a gazda, amikor kozmetikust választ?

Jó esetben a kutyánk 10-15 évig velünk lesz. Számoljuk csak ki, hogy ez alatt hányszor kell kozmetikushoz menni! Csak azt tudom ajánlani, hogy érdemes akár messzebbre is elautózni, hogy megtaláljuk azt a megfizethető, de megbízható és szimpatikus szakembert, aki megfelelően bánik a kutyával. Az a gazda, aki figyel a kutyájára észre fogja venni, hogy kialakul-e a kölcsönös szimpátia kutya és kozmetikus között.

Mikor menjen egy kölyök először kozmetikushoz?

A kötelező oltás sorozat megléte alapfeltétele az első látogatásnak és fontos, hogy fél éves koráig tilos géppel nyírni egy kölyköt. Ezen túl a fajtajelleg dönti el, mire van szüksége az adott ebnek. Eleinte óvatosan, akár az állatorvos bevonásával érdemes közelíteni a szőrápoláshoz és fokozatosan hozzászoktatni a kutyákat ezekhez az ingerekhez, nehogy félelem alakuljon ki benne vagy baleset legyen a vége. Vannak higiéniailag kiemelten fontos testtájak: ilyen a végbélnyílás körüli terület, a mancspárnák közötti szőr, illetve a

szem környéke. A kölyök kutyáknál a puha szőr még könnyen csomósodik, ezért fontos, hogy már az első perctől figyeljen a gazda a kutyája tisztántartására.

Alapvetően mit ajánlasz, maradjon a gazdi a kezelés idejére?

Első alkalommal mindenképpen maradjon a gazdi, később érdemes dönteni, kinek mi a kényelmesebb. Ha a gazda jelen van, akkor tiszteltben kell tartania a munkafelületet és a kozmetikus munkáját, mert különben lehetetlen lesz a kutyával bánni, de vannak kutyák (és gazdák), akiket megnyugtat, ha jelen vannak a kezelésnél. Ezért én nem is szoktam elküldeni egyetlen gazdát sem.

Végül, de nem utolsó sorban. Milyen egészségügyi problémákat tudunk megelőzni kutyakozmetikus segítségével?

A kutyakozmetikus sokkal többet nyújt a csinos megjelenésnél. Vannak feladatok, például a körömvágás, amelyek komoly sérüléssel tudnak járni, ha nem megfelelően végzik. Ehhez rutin kell, ahogy a fajtaspecifikus, illetve keverék kutyák megfelelő ápolásához is. A rendszeres kutyakozmetikai látogatással, a kutyák bőrének és szőrzetének tisztántartásával, elkerülhető a gombásodás és számos parazita is. Ha pedig kutyánk élő vizekben fürdik, akkor ott a természetben előforduló, de a lakásban nem feltétlenül kívánatos dolgokkal gazdagodhat. Figyeljünk a kutya közérzetére: neki sem jó, ha a bundájra összeragad, filcesedik, hosszú távon akár mozgását is nehezítheti.

A kutyák és fogaik – fogápolás

Már gyerekként mindenki megtanulja, hogy naponta kétszer mosson fogat és rendszeresen keresse fel fogorvosát. Azt viszont kevesen tudják, hogy kedvenceinknek is fontos, hogy a rutin része legyen a fogápolás. Kérjük hát, hogy ne csak a jutira nyissa nagyra a száját!

A problémák döntő többsége a fogkőlerakódás abból fakad: épp úgy, mint az embereknél. Az étkezések után baktériumok kezdenek el

szaporodni a kutyák szájüregében, melyek a nyállal és ételmaradékkal keveredve lerakódást képeznek a fog felszínén. Ez, ha nem kezelik időben, ínygyulladás, rosszabb esetben ínyesorvadáshoz és a fogak elvesztéséhez vezethet.

Az első intő jel az, ha kiskutyánk lehelletétől a szavunk is eláll. A rossz szájszag számos betegség előfutára lehet, de leggyakrabban a szájüreg higiénés állapotát mutatja -gondoljunk csak bele, hogy velünk mi történne, ha néhány napig nem mosnánk fogat! Ha ez a tünet fennáll, mindenképpen érdemes soron kívül felkeresni állatorvosunkat, hogy belekukkantson ebünk szájába.

Akkor is forduljunk mihamarabb állatorvoshoz, ha kutyánk foga sárgás, elszíneződött, netán vérzik -akár rágáskor, rágójátékokon vért tapasztalunk! Rosszabb esetben duzzanatot vagy túlzott nyáladzást, nehézkes evést észlelünk kedvencünkénél. Ezek mind arra utalnak, hogy fogazatával nincsen minden rendben, és állatorvosi figyelemre van szüksége. Ne habozzunk: ha nem tud megfelelően táplálkozni, annak hamar komoly következményei lesznek. Az ínygyulladás, a lerakódó fogkő megrövidíti kedvencünk életét, annak minőségét.

Mit tehetünk az egészséges fogakért és a jó leheletért? A megoldást a megelőzés jelenti és bizony a rendszeres fogmosás, fogápolás, melyről következő cikkünkben olvashattok!

A prevenció egyik legfontosabb része a rendszeres fogmosás, főleg ha fogkőre hajlamos kutyánk.

Na, de hogyan is néz ki ez a gyakorlatban?

✂ A szoktatás ideális esetben már kölyökkorban kezdődik: először a kutyus megismerkedik a fogkefével és azzal a jelenséggel, hogy a gazdi a szájához nyúl. Készítsünk be sok jutifalit és először csak kívülről simogatva a kutyus szája környékét, megmutatva a fogkefét, többszöri próbálkozás után jussunk el oda, hogy a fogkefét a kutyus szájába helyezzük. Ez egyáltalán nem magától értetődő a legtöbbnek, sőt vannak, akik kifejezetten érzékenyek arra, ha a fejükhöz nyúlnak. Legyünk türelemmel és dicsérjünk, jutalmazunk minden együttműködő pillanatot!

✚ Fokozatosan építsük fel azt, hogy a megfelelő – ha a kutya fejméreteszsükségessé teszi, kifejezetten kutyák számára kialakított hosszú nyelvű – fogkeféta szájba helyezzük és finom mozdulatokkal alul-felül, hátul-elöl megtisztogatjuk a fogakat.

✚ A fogmosáshoz használjunk kutyák számára készült fogkrémet: sajnos még mindig előfordul, hogy az ember gyerekek számára készült fogkrémet ajánlják a gazdik figyelmébe, de ezek gyakran tartalmaznak nyírfacukrot/xilitet, amelyből már egy minimális mennyiség is halálos mérgezést okozhat kutyáknál. Ne kockáztassunk, válasszunk állatpatikából!

Bizonyos fajták esetében érdemes külön egyeztetni állatorvosunkkal a megfelelő fogmosási technikákról: ilyenek a nyomott orrú kutyusok, mint a mopsz vagy azok, ahol az állkapocs illeszkedése miatt a fogak közötti rések nem szabályosak, például a csivavák esetében. Ne habozzunk, kérjünk szakértői tanácsot, hogy megelőzzük a gondokat!

Mennyit igyon a kutya?

Nyáron még többet hallunk a megfelelő mennyiségű folyadék-pótlásról emberként is és bizony a melegben életet menthet a friss víz. Négylábú kedvenceinknél sincs ez másként, de pontosan mennyit is kell egy kutyának innia?

Nos, a válasz kutyafüggő! Több számítási rendszer létezik, de jellemzően a normális folyadékbevitelt (mely kutyáknál mindig tiszta, friss vizet jelent) óránként 1-2ml/testtömeg kg határozza meg a legtöbb állatorvos.

Gyors matematikai szöveges feladat megoldásával ki is számolhatjuk, hogy például egy kb. 10 kilós skót terriernek átlagosan 480 ml, azaz kb. fél liter vízre van szüksége egy nap folyamán.

Nos, a válasz kutyafüggő! Több számítási rendszer létezik, de jellemzően a normális folyadékbevitelt (mely kutyáknál mindig tiszta, friss vizet jelent) óránként 1-2ml/testtömeg kg határozza meg a legtöbb állatorvos. Gyors matematikai szöveges feladat megoldásával ki is számolhatjuk, hogy például egy kb. 10 kilós skót terriernek átlagosan 480 ml, azaz kb. fél liter vízre van szüksége egy nap folyamán.

A kutyák ösztönösen megisszák a kellő mennyiségű vizet, ha az rendelkezésükre áll: a gondos gazdinak tehát csupán annyi teendője van, hogy mindig tele legyen az itatótál és naponta cseréljük az ivóvizet. Így elkerülhetjük, hogy kutyánk kiszáradjon, melynek több előjele is lehet: a kutya szeme száraz és tekintete fátyolos, ínye sápadt/száraz tapintású, sokat liheg és lassabban mozog. Ilyenkor azonnal gondoskodjunk a fokozatos, de folyamatos vízpótlásról és kérjük mihamarabb állatorvosunk tanácsát, aki ha kell, egy infúzióval hatékonyan tud segíteni.

Vannak tényezők, amelyek befolyásolhatják kutyánk folyadékbevitelét: például, ha főtt étellel vagy nedves, konzerv táppal etetjük kedvencünket, a szükséges víz egy részét a táplálékkal magukhoz veszik. Az viszont mindig intő jel, ha egy kutya kiugróan keveset vagy sokat iszik – utóbbi természetesen lehet átmeneti állapot, hiszen nagy játék vagy kimerítő testmozgás után, melegben a kutyusok is szomjasabbak lesznek. Amennyiben tartósan, napokon keresztül úgy látjuk, hogy gyakrabban kell teletölteni az itatótálat a megszokottnál, akkor viszont irány az állatorvos, mert bizony komoly betegségek jele is lehet, ha sokat iszik a kedvenc!

De jó a dió?

Nem is olyan régen előtérbe került a dió káros oldala és a közterületeken, például a Margit-szigeten megjelenő mérgezett falatok is veszélyt jelentenek. Miről ismerjük fel ha gond van és mit tegyünk? Dr Buránszki Barbarát, a szödi Állatorvosi Rendelő munkatársát kérdeztük.

Az egyik legfontosabb, hogy ha méreganyag kerül egy kutya szervezetébe, általában hirtelen jelentkező tünetek alakulnak ki.

Ezeknek erőssége attól függ, hogy mit és milyen koncentrációban evett meg az állatunk, valamint a kutya mérete és kora is befolyásolhatja állapotát, de egyéb háttér betegségei is szerepet játszanak: nem könnyű tehát a diagnózis, viszont a gyors cselekvés elengedhetetlen!

A mérgezéses tünetek általában:

Nyálzás, émelygés, hányás, esetleg hasmenés, elszíneződött vizelet. Szintén jellemző az imbolgó mozgás és az ataxia, azaz az izmok koordinációjának hiánya. Könnyen felismerhetjük, hogy állatunk viselkedése megváltozott, főleg, ha a központi idegrendszert is érintő tüneteket tapasztalunk, például remegés, izomgörcsök, görcsroham lép fel, vagy a kutyas körben járkál. Nehezebben felismerhető, de árulkodó jel, ha a szem mozgása változik, ún. nystagmus, tág, fényre nem szűkülő pupilla, vagy szűk pupilla egyaránt vészharangot kongat. Mérgezés esetén előfordulhat eszméletvesztés, elfekvő állapot is. Ha fentiek bármelyikét észleljük, azonnal fel kell keresni az állatorvost!

A diómérgezésről Dr. Buránszki Barbara elmondja, hogy nem a dió okozza a gondot, hanem kifejezetten a penészes, rothadó zöld dió felvétele okozza a mérgezést. A hazánkra mostanában jellemző

nyirkos időjárás miatt a rothadó avarban, így például a dióhéján el tud szaporodni egy *Penicillium* gombafaj, mely "penitrem A" toxint termel. Ez okozza a gyorsan, akár 15 percen belül kialakuló tüneteket: remegés, görcsök, ataxia, hányás, gyors szívverés, hasmenés, akaratlan szemmozgás, izomgyengeség, kötött mozgás. A görcsök miatt a kutya testhője hirtelen megemelkedik. Súlyos esetben, ha sok mikotoxint evett a kutya, akár komatózus állapot, ritka esetben halál is lehet a diómérgezés vége. Jó hírünk, hogy ha időben lép a gazda és állatorvoshoz kerül a kedvenc, a tünetek többsége 1-2 napon belül elmúlik.

Mit tud tenni az állatorvos?

Mérgezés esetén ha nem kezdett spontán hányni kutyánk, akkor meg kell hánytatni (kivéve, ha maró hatású anyaghoz jutott hozzá!) Minnél kevesebb mérgeanyag tud felszívódni, annál több esélye van a gyógyulásra. Ha már idegrendszeri tüneteket produkál, akkor a mérge sajnos elkezdett felszívódni. Ez egy fontos jel: ha felszívódott a bélből a mérgeanyag, átjutva a vér-agy gáton idegrendszeri tünetet okoz, majd a májon és, vagy vesén kiválasztódva azok károsodását okozza, amik sokszor visszafordíthatatlan elváltozást szenvednek.

Diómérgezés esetén sokszor a hánytatás sajnos már eredménytelen, mert a mikotoxin rendkívül gyorsan felszívódik. Ilyenkor az állatorvos által aktív szén adása javasolt méghozzá 1g/kg dózisban, amely rendkívül magas adag, de segít a toxint megkötni. A rendelőben az állatorvos a görcsöket oldja és intravénás folyadékterápiát, valamint egy speciális altatót alkalmaz a gyógykezeléshez. Magas hőmérséklet esetén hűtés is szükséges. Dr Buránszki Barbara hangsúlyozza: ha időben kerül ellátásra a kutya, tünetei elmúlnak, de a vérvétel elengedhetetlen, hogy a lehetséges vese és máj károsodásáról meggyőződjünk – ezért a gazdik minden esetben forduljanak szakemberhez!

Mit tehet a gazda?

Mint oly sokszor, a megelőzésre kell hangsúlyt fektetni. A kertekben a diót és leveleit szedjük össze, a komposztot zárjuk el. Kutyánk ne egyen meg semmit, amit nem tőlünk kap: járjunk figyelemmel, séta közben ne veszítsük szem elől és ne engedjük, hogy bármibe bele egyen – a nem tiltószó, a határozott gátlás életet ment!

A tüzelés

Akinek szuka kutya van, és (még) nem ivartalanították, szembesül a tüzelés kérdésével. Akinek kan kutya van, és (még) nem ivartalanították szintén szembesül a tüzelés kérdésével – legkésőbb akkor, amikor vágyakozó vinnyogással, esetleg vehemenciával érdeklődését fejezi ki a tüzelő szukák iránt. Következnek tüzelési kisokosunk első része, állatorvosi szakértőnkkel Dr. Kassay Viktóriával!

Először is tisztázzuk mit is értünk a tüzelés alatt: ilyenkor a szuka kutya ivarzási ciklusának termékeny és fogamzóképes szakaszában van. Az, hogy ez milyen gyakran és mikor fordul elő először már kutyafüggő.

A szukák átlagosan 6-10 hónapos koruk táján érnek meg az első tüzelésre, de ez fajtától, mérettől is függ. A kisebb testű kutyák már korábban eléri az ivarérettséget, míg a moloszter és óriás fajták hölgyei első születésnapjuk, nem ritkán 18 hónapos koruk után érnek be.

Dr. Kassay Viktória, a Zöldövezet Állatorvosi Rendelő kisállatgyógyásza hangsúlyozza, hogy az ivarérettség, vagyis az első tüzelés kutya esetében nem jelenti azt, hogy tenyészerett is az állat.

Honnan tudhatjuk, hogy szuka kutya tüzel?

- a péra (a szuka kutya ivarszerve) megduzzad, pirosabb lesz
- pirosas, véres váladék ürül a pérából
- étvágytalanság
- a tüzelő kutya viselkedése nyugtalanabb, ingerlékenyebb
- sokat nyalogatja, tisztogatja hátul magát
- kan kutyák feltűnő érdeklődést mutatnak iránta

Mennyi ideig tart a tüzelés?

A tüzelés teljes hossza 2-4 hét (21 nap), azaz a kutya tüzelés ideje átlagosan három hét. Ez az időszak 3 fő szakaszra bontható:

1. előivarzás

A szuka kutya pérája megduzzad, és véres váladék ürül. A vérzés mennyisége a cseppektől az erősebb vérzésig is előfordulhat. A kanok elkezdenek érdeklődni már ebben az időszakban is. Ilyenkor a kutyahölgy elég szeszélyes, szófogadatlan, nyugtalan, és étvágytalan. Ez a fázis általában 7-14 napig tart.

2. ivarzás

Az ivarzás idejére a véres váladék feltisztul, kevésbé véres jellegű. Ez az a 2-3 (7-10 napos)napos időszak, amikor ténylegesen termékeny a szuka kutya: ilyenkor történik a párzás, ha lehetőséget adunk rá. Már a szuka kutya hormonjai is tombolnak, és kész lenne édes baba kutyákat készíteni.

3. utóivarzás

Ez a tüzelés vége, ilyenkor már nincs párzás, csökken vagy megszűnik a vérzés. Ha történt fedeztetés, akkor a pici kutya embriók elkezdenek fejlődni. Ha nem történt megtermékenyülés, 4-5 napig tart és jó esetben minden visszatér a régi megszokott állapotokhoz. Ennek ellenére az ivarzás végéig távol kell tartani a szukát a kanoktól,

mert egyedi különbségek lehetnek a termékenységekben, ilyenkor sem kizárt a vemhesülés!

Itt fontos hangsúlyozni, hogy a kutyahölgy ilyenkor szintén aktívan keresi a lehetőségeket, így ha nem szeretnénk, hogy anyai örömek elé nézzon, akkor fokozottan figyeljünk rá. Csak pórázon sétáljunk és a kerti kutyák problémamegoldó képességét se becsüljük alá: az ösztönök nagy erőt képviselnek. A Tükör Módszer Kutyasuli oktatói már rengeteg kerítésmászó, rácsnál ügyesen pipiskedő apró Casanova történetről hallottak, de vannak magukat kiásó Houdinit túlszárnyaló Vénuszok is. Ne feledjük, hogy a Kutyasuli napközijébe és tanfolyami foglalkozásaira sem tud jönni tüzelő szuka!

Álvemhesség

A szuka kutyák tulajdonosai már hallhattak az álvemhességről, és (hacsak nem ivartalanítják kedvencüket) nagy valószínűséggel meg is tapasztalják. Szerencsére ez nem betegség, de vannak esetek, amikor állatorvosi kezelésre szorul a kutya. Lássuk, milyen tünetekre figyeljünk!

Ha kutyánk az előző tüzelési időszakban nem párosodott, de 4-9 héttel a tüzelést követően terhesség jeleit mutatja, akkor álvemhességről beszélhetünk. Ilyenkor megduzzadnak az emlők, mintha a szuka már kölykei szoptatására készülne és előfordul, hogy a tejtermelés is beindul. Gyakran csökken a szukák étvágya, testük több vizet tart vissza, mint általában, és hangulatuk is letargikussá válhat. A hormonok hatására az anyai ösztönök felerősödnek, akár játékaiknak építenek "fészket" a kutyák, ahol vigyázzák őket. Előfordulhat, hogy viselkedésük agresszívvá válik. A gondos gazdi számára hamar egyértelmű, hogy kedvence másként viselkedik, mint általában.

Meddig tart?

Jó hír, hogy legtöbbször pár hét alatt lecsengenek ezek a furcsa napok, és minden visszakerül a megszokott kerékvágásba. Segíthetünk kutyánknak azzal, ha – bármilyen furcsán is hangzik ez elsőre – nem babusgatjuk, viszont nagy sétákra visszük és alaposan lefárasztjuk elméjét is formálós, tanításos feladatokkal. Játékait elveszük, hogy ezzel is csökkentsük a mamáskodással mutatott hormonális hatásokat.

Általában kis odafigyeléssel át lehet vészelní ezt az időszakot, a fájdalmasra duzzadt emlőket borogathatjuk hideg vizes ruhával is. Állatorvosi segítségre akkor van szükség, amikor a súlyos tünetek kezelésre szorulnak: erős tejtermelés, fájdalmas emlőgyulladás, láz és hosszabban tartó levertség esetén forduljunk szakértőhöz!

Sajnos minél többször tüzel a kutyus, és minél többször van álvemhessége, úgy nő az emlődaganat kialakulásának veszélye is, hívja fel figyelmünket Dr. Kassay Viktória a Zöldövezet Állatorvosi Rendelő kisállatgyógyászati orvosa.

Álvehesség vagy tüzelési zavar

Van olyan, hogy nem álvehes a kutya, de mégis megduzzadnak az emlői és egyéb jeleket is produkálhat. Ez főként első tüzelés után fordul elő és a legszembetűnőbb különbség, hogy nem indul be tejtermelés.

Tüzelés zavarról beszélünk, például ha túl sokáig vérzik: ezért fontos mindig a naptárba feljegyezni, hogy a kutya tüzelése meddig tart. Ha egy tüzelés 25 napnál tovább tart, vagy rövidebb, mint 10 nap, az már kóros. Szintén gondot vethet fel, ha túlságosan bő a vérzés. Ezeknek a jelenségeknek a háttérben bizonyos endokrin betegségek állhatnak: gyanakodhatunk például pajzsmirigy gondokra, petefészek rendellenességekre vagy a mellékvese túlműködésére. A gondos gazdi ilyenkor ne habozzon állatorvosi segítséget kérni, hogy a jövőben elkerülhessük a komplikációkat!

A kiadvány a kutyasuli.hu weboldalon található cikkek válogatása.

Fotók: Freepik.hu

A Tükör Módszer

A jó kutyás az, akit a környezete is annak tart – ehhez pedig elengedhetetlen, hogy kutya szzeccsiszoldjon a gazdájával és egy kutya)életre megalapozzák együttélésüket. Hisszük, hogy soha nem késő ellátogatni egy kutyaiskolába, ha pedig minket választasz, alább olvashatsz a Tükör Módszerről és a Kutyasulikról.

1990 óta állunk a családi kutyatartók szolgálatában, egy több évtizedes, Korom Gábor által vezetett fejlesztési munka legjavát adva a hozzánk érkezőknek. Iskoláinkon **pozitív megerősítéssel**, az általunk bevezetett **klikkeres tanítással és tudatos ösztönkontrollal, kis csoportban tanulnak** a gazdi-kutya párosok.

Hisszük, hogy a **tanítás, a megfelelően kialakított életmóddal és rendezett gazda-kutya viszonyal együtt adja a 21. század harmonikus kutyatartásának alapját.** Budapesti iskoláink 5 helyszínen várják a tanulnivalókat kutyaovítól a tanfolyamokon át változatos kutyás sport kínálattal és viselkedés terápiás foglalkozásokkal.

A Kutyasuli nem csak iskoláink pályáin aktív: **Dogzatwork csapatunk a vállalati kutyatartás, a kutyabarát munkahelyek megteremtését segíti,** könyvklubunkba pedig saját kiadványainkon kívül csupa olyan olvasnivalót válogatunk, amelyek hiteles és minőségi információkkal segítik a kutyásokat. A 21. század igényeihez igazodva **kutyasuli.hu** honlapunk blogjában és közösségi média csatornáinkon is folyamatosan gazdáinkkal vagyunk. **Hamarosan útjára indul az első online tanfolyamunk,** hogy földrajzi távolság se jelentsen akadályt senkinek. A társadalmi felelősségvállalás jegyében pedig **állandó kedvezményekkel támogatjuk a menhelyi partnereinktől érkező kutyák oktatását,** szükség esetén pedig a **rehabilitációs munkában** is támogatjuk az alapítványokat viselkedésterápiás oktatóink segítségével.

Csatlakozz a Tükör Módszer iskoláihoz, kövesd Facebook oldalunkat és
iratkozz fel hírlevelünkre, hogy hasznos tanácsokat,
kutyás híreket kapj időről-időre!

www.kutyasuli.hu

TÜKÖR MÓDSZER™